

LBRIS

We know
books

DUMITRU NICODIM
ROMAR

CARTE
CU
CRONICI

Pentru nerisipa
darului

EDITURA
CREATOR
BRAȘOV 2022

Această carte conține cronici la cărțile de proză *Casa lui David*, *Simfonia 666 Demonica*, *Poarta Albă*, *Scoală-te și scrie*, *Vorbește tul dacă mie îmi vor închide gura*, *Cavaler al Ordinului Mihai Viteazul* și *Distrofia timpului*.

Recunoștința autorului către cei ce au avut bunăvoința să citească și să comenteze aceste cărți.

COPYRIGHT © 2022 TOATE DREPTURILE REVIN AUTORULUI

Toate drepturile asupra cărții aparțin autorului. Reproducerea integrală sau parțială a textului sau a ilustrațiilor din această carte este interzisă fără acordul prealabil scris al autorului.

Nicio parte a operei nu poate fi reprodusă, sub nicio formă (prin fotocopiere, microfilm sau un alt procedeu) fără acordul prealabil al autorului și nici salvată, prelucrată, multiplicată, difuzată prin utilizarea de sisteme electronice.

EDITORI:

Manager Irinel Merlușcă
Referent Elena Dițu

CORECTURĂ:

Sandra Reit

**PRELUCRAREA PRIMARĂ A
DATELOR:**

Nicodim Dan Adrian

COPERTĂ:

Ramona Marinescu

GRAFICĂ INTERIOARĂ:

fotografii ale autorului

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României

ROMAR, DUMITRU-NICODIM

Carte cu cronici/Dumitru-Nicodim Romar. - Brașov:

Creator, 2022

ISBN 978-606-029-562-4

821.135.1

© **EDITURA CREATOR**, 2022

PENTRU PREZENTA EDIȚIE

Str. Zaharia Stancu, Nr. 21A, Brașov, România

E-mail: editura@libris.ro

Tel.: 0720 539533

Str. Mureșenilor nr. 14, Brașov, România

Tel.: 0268 477 799

E-mail: office@libris.ro

LIBRIS We know
books

Respect pentru oameni și cărți

Editura **CREATOR** face parte din grupul de firme **LIBRIS**

Cuprins

Dumitru Nicodim-Romar · 5

CASA LUI DAVID

- Horia Pătrașcu · *Un miracol de carte* · 8
Vasile Nicodim · *Nu trebuie să exist* · 11
Vasile NICODIM · *Cu DA și NU* · 19
Spiru Vergulescu · *Subiect zguduitor, realism crud* · 27
Ilie Costache · *Un om în Altar* · 29
Cristina Manole · *Un debut de anvergură* · 33
Florian Baiculescu · *Casa lui David – Cartea anului 1996* · 34
Bedros Horasangian · *După „Ion” și „Moromeții”* · 36
Dan Stanca · *Autobiografia ca artă* · 39
Bedros Horasangian · *Fără repere bibliografice* · 42
Vlad Zografi · *O tragedie antică* · 43
Alexandru Olteanu · *„Casa lui David” – lectură obligatorie* · 47
Cornel Ungureanu · *Dezastru împlinit în absolut* · 48
Adriana Babeți · *Ceva ce nu s-a văzut și auzit* · 52
Ion Marin Almăjan · *O carte care va face ordine în literatură* · 57
Adrian BODNARU · *Un roman de scris o dată în viață* · 59
Nicodim Vasile · *Cartea și bolovanul* · 60
Marius Tupan · *Pentru pământ și credință* · 64
Miruna Mureșanu · *Un roman mărturie* · 67
Smaranda Vultur · *Urmașii lui David* · 69
Mihai Zamfir · *O carte șocantă* · 75
Emisiunea Oglinzile de cerneală – TVR2 · 77
Doru Branea · *Cei care vin* · 91
Letiția Guran · *Un roman atipic* · 95
Radu Aldulescu · *Memorii în ambalaj de roman excepțional* · 100

- M. Naum · *O carte pentru „SILIȘTEA” noastră* · 104
 Prof Marian Dopcea · *Cu plânsul în gât* · 107
 Tatiana Rădulescu · *Procesul tatălui, procesul istoriei* · 108
 Geo Vasile · *Casa Trif Nicodin: istorie și predestinare* · 114
 Alexandru Mihalcea · *Tăvălugul comunist
 și risipirea Casei lui David* · 123
 Florentin Sorescu · *O poveste crâncenă* · 130

SIMFONIA 666 DEMONICA

- Vlad Mitric-Ciupe · *Asediul „Casei lui David”* · 137
 Geo Vasile · *Viața și moartea tatălui risipitor* · 140
 Gheorghe Șeitan · *Lansare la Tulcea* · 146
 Floarea Calenic · *O carte care te învață să rămâi Om* · 153

POARTA ALBĂ

- Geo Vasile · *Prin muncă spre moarte* · 158
 Alexandru Mihalcea · *Trei cărți, aceeași temă:
 ororile din „mormântul burgheziei”* · 166
 Alexandra Mihai · *O carte pe luna: Poarta Alba
 de Dumitru Nicodim* · 173

SCOALĂ-TE ȘI SCRIE

- Dorel Lazăr · *Eveniment cultural inedit la Aiud* · 177
 Adrian Lesenciuc · *Un splendid portret literar* · 178
 Octavian Mihalcea · *Dramă și neuitare* · 179

VORBEȘTE TU! DACĂ MIE ÎMI VOR ÎNCHIDE GURA

- Marius Oprea · *Colecționarul de jurnale* · 183
 Marcel Tolcea · *Din megamormântul uitării* · 187
 Tibi Dughi · *O mărturie vie* · 189
 Michael Bulzan · *Răscumpărând Memorii* · 190

CAVALER AL ORDINULUI**MIHAI VITEAZUL**

- General de brigadă (retr.), inginer Mihai Varia, ·
Cavaler al Ordinului Mihai Viteazul · 194
Vasile Moldovan · *Debutul literar al unui
Cavaler al Ordinului Mihai Viteazul* · 197
Florin Antonescu · *O carte cum puține
apar în ziua de azi* · 199
Col (retr.) Ioan Ambrosă Cavaler al Ordinului
Mihai Viteazul · *Unul pentru altul* · 200
Dumitru Nicodim · *Un Cavaler Adevărat* · 201

DISTROFIA TIMPULUI

- Geo Vasile · *Respect pentru adevărul istoric* · 204
Marius Oprea · *O cronică a anilor '90, sau
„vitrina fratelui meu, Cain”* · 206
Gabriel Peneș · *Să pui zăvoare lacrimii* · 214
Colocviul „Cultura Limbii” · 224
Doina Jela · *O carte pe lună* · 227
Paul Cernat · *Picaresc baroc sub semnul Fiarei* · 228

DE ACELAȘI AUTOR · 235

LBRIS

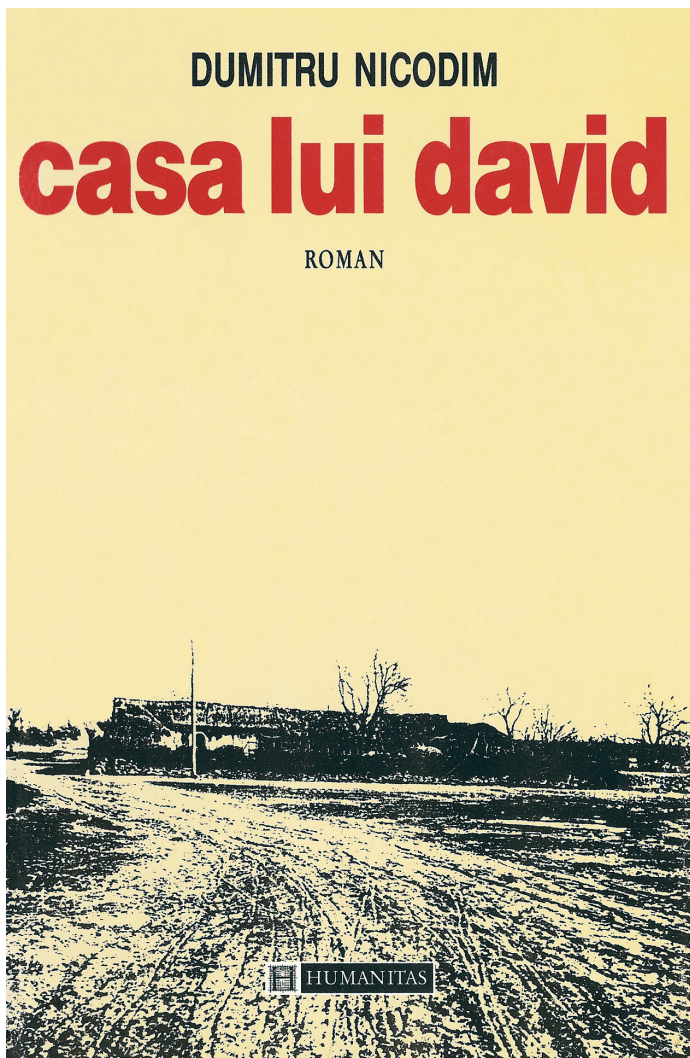
We know
books

Casa lui David

DUMITRU NICODIM

casa lui david

ROMAN

Horia Pătrașcu

Un miracol de carte

*(nu întâmplător scriu pe acest tip de hârtie A4,
care mi-e al naibii de dragă, și din care nu cred
că mai am nici măcar cinci file...!)*

Duminică, 10 decembrie 1995

– ora 10.30.

IDEI (așa cum îmi vin în minte!)

- carte zguduitoare; univers inedit, halucinant.

- rămâne, în urma lecturii, o mare amărăciune... o mare tristețe... dar, de fel dezarmantă: trimite la revoltă! (ceea ce e pozitiv, până la a fi superb!),

- surprinzător de bine scrisă! (matur adică, și cu detașare, și – mai ales – cu acel humor absolut necesar PROZEI!

- Construcție (pe „capitole”) originală..., (ceea ce nu e deloc ușor pentru un „debutant” în proză, memorialistică, amintiri, sau unde păcatele mele, în ce „gen”?!), se va situa textul ăsta?! (și, la urma urmei, „genul” contează prea puțin,...!).

- NEGATIV: câteva „secvențe” te trimit la „naivul”, sau „reporterul” Mitică! (s-ar putea însă să mă înșel: cele câteva pagini, adunate, care mi-au dat senzația asta – este vorba de anumite descrieri, precizări sau comentarii gratuite – NU POT afecta întregul edificiu!, iar ele, dacă există?!, se pot elimina ușor la o următoare ediție: pentru că MITICĂ NICODIM este, de acum, un scriitor...!

- Imense plăceri estetice, la lectură: „Dreptul de a nu mai crede” al lui Vasile; „Cataligele”; „Bordeiul”; „Caii”; „Bășinile”; „Tatăl Nostru”; „Prima brazdă”; „Scrisorile bătrânului”; „Plecarea la școală”; „Începutul revoltei eroului”; „Închisorile – persecuțiile sistematice aplicate tatălui”; „Plaja” ..., etc., etc...., sunt realizate cutremurător.

- ...cel puțin stranie, coincidența (mă refer la perioada copilăriei și a școlii), cu Marin Preda – MOROMEȚII – volumul I! Dacă nu te-aș fi cunoscut, Mitică („din buric până-n tălpi” ... sau cum spui tu atât de frumos, undeva, nu mai caut în text: ceva cu căldura pământului ce-ți pătrunde prin tălpi ajungându-ți la umeri, sau așa ceva...!), aș fi stat, poate, sub semnul întrebării; cunoscându-te însă, realizez și eu abia acum că – în destinul scriitorilor români – mizeria umană poate naște briliante! (Hait, am zis o vorbă mare – ți-o vând!).

- Una dintre MARILE CALITĂȚI: NU trage concluzii (și, din acest punct de vedere, către FINAL, te-ai abținut exact la timp!...) Lasă-i pe cei care citesc să judece – și să învețe!

(ora 11.05)

- Este, într-un fel, o apologie adusă „Martorilor lui Iehova”... Ceea ce, pe mine unul – fiind totalmente ateu – nu mă deranjează de fel. Fiind – repet! – ateu, în felul meu! – pot sorbi ceea ce e POZITIV, după umila mea părere, din absolut orice religie; ori, în acest volum, am reușit să-mi rețin, pentru mine însumi, câteva date, precepte, idei – absolut fascinante!

Îți mărturisesc acest lucru, întrucât consider că așa vor reacționa și cititorii „buni” (deci: nepătimoși!), ai acestei cărți.

- NEGATIV: vei pierde enorm de mult (mă refer la lectura “celorlalți!”), dacă nu clarifici – cumva! – obositoarea cifrăraie ce începe de la pag. 122, și continuă...!

- SUPER-POZITIV: abia aștept următoarea ta Carte!

... Cea de față este un „miracol”; este, poate, cea mai cruntă a ta experiență a vieții! Ai reprodus-o magistral și chiar îți mulțumesc pentru asta, așa, ca un umil coleg de breaslă...! Să nu o mai repeți – în scris! Ajunge...! Pregătește-ți volumele următoare în propria-ți ta singură, înțelepciune, bun-simț, humor și... disperare! Odată scrisă, disperarea nu mai are potențial distrugător – dimpotrivă!

Horia (ora 11.20)

P.S. – Titluri frumoase (în sine): „Dreptul de a nu mai crede”, „Libertatea are hotar”, „Pământul Lui”, „Un principiu mai puțin”, „Lacrimi și dudu”, „Pământ în loc de inimă”, „Să nu se schimbe hotarul”, „Dreptatea lor mă doare”, „Tată, eu plec”, „Vacanța groazei”, „Geografie pedestră”, „Povară de tată”, „Pe de o parte pare trist...”, „Cristos înfiat”, „Anulați-mi trecutul”.

(ora 11.40, 10 decembrie 1995)

Cu Horia Pătrașcu autorul *Reconstituirii*, pe Șantierul Hidrocentralei Rusănești la devierea Oltului prin baraj, iunie 1989

Vasile Nicodim

Nu trebuie să existe!

Dragă frate,

Am primit cartea ce mi-ai trimis-o. M-ai rugat și ți-ai exprimat dorința să-ți scriu observațiile mele. Am citit-o din copertă în copertă cu multă răbdare. Chiar dacă vorbind la concret nu mi-a fost străin aproape nimic. Nu putea să-mi fie! Sub cuprinsul capitolului introductiv rețin și argumentez, din scrisoarea ta. Îmi pare rău că este trist. Îmi pare rău că este în dreptul ușii noastre, mai bine zis în mijlocul casei noastre. Pe coperta cărții interioare sub titlul dedicație „Cu drag și cu amărăciune că această carte merită să existe”. Mai există o frază pe una din coperti cu înțeles dublu și total diferit. Unul deosebit de frumos sună; al doilea îl combate pe primul și impresia totală despre carte rămâne pe undeva, pierzându-se aproape în totalitate. Dar să reproduc: „Editarea a fost realizată cu sprijinul generos și dezinteresat al domnului Victor Surdu, președintele Partidului Democrat Agrar din România”.

Dumitre, voi continua desigur cu impresiile mele, așa cum le văd eu. În ciuda și împotriva impresiilor celor mari și învățați din anturajul tău, tobă de carte și cu siguranță cu mari și rezonabile titluri înainte sau după numele lor, cărora le-ai oferit desigur cărți, pe care i-ai numit personalități. Că au citit-o sau nu, dar cum îmi spui te-au asigurat cu lauri cum că este o carte mare reflectând în conținutul ei interesant și poate cu interes și priză marelui public dornic de dezvoltări senzaționale din începuturile epocii de aur.

Dumitre, eu nu sunt așa de învățat nici pe departe ca cei care te-au încurajat. Sau chiar dacă aș fi, dacă nu aș fi și eu implicat în acea carte, ori nu ar fi fost tatăl tău și tatăl meu, aș fi spus și eu simplu că este foarte bună că, că, etc.

Dumitre, te-am apreciat dintotdeauna, am văzut în tine omul și fratele cu caracter și multe calități. Vreau să fiu înțeles. Nu-i disprețuiesc pe ceilalți, nu am voie, nu e genul meu de exprimare. Te apreciez pentru ambiția ta vis-à-vis de a face ceva, de a scoate în evidență ceva, de a immortaliza unele (în cazul de față) întâmplări strigătoare la cer.

Despre conținutul cărții care este lângă mine, dar stă închisă. Ceea ce voi spune în continuare, spun din memorie. Nu vreau să mă pun total de-a curmezișul deși m-am pus ruinându-ți munca de prin '67, fără motivații și că ai muncit cum spui un an la ea. Îmi pare rău și mie de munca ta care în loc să-ți aducă lauri, trebuie să accepți, judecând din toate pozițiile, că nu este bună. Că nu ne face cinste.

În actualul conținut nu merge. Te rog foarte frumos să nu o tipărești în serie mare, nici la o editură din țară, Humanitas, sau oricum s-ar numi ea. Dacă mai ai pe undeva și mai poți, adună-le. Puteai să-mi ceri părerea mai de mult. Să-mi fi prezentat conținutul în mare, mie, nu la căpoșii aia. Care nu au nimic cu prestigiul familiei noastre și pe deasupra nici nu-i privește.

Intenția ta a fost și, se înțelege din conținut că ai dorit să scoți în evidență cazul unui om și nu încape îndoială că așa ca tata au mai fost în țară și care au sfârșit la cele veșnice. Dar să continuăm – ai scos în evidență suferințele unui om, întâmplările unui om, în conflictele de durată cu autoritățile de atunci, peregrinările lui prin țară, suferințele

lui descrise cu lux de amănunte. Având la bază dragostea de pământ și voința de a și-l munci singur; îndurând și foame și mizerie care au simțit-o și copiii dumnealui, care practic nu aveau nici o vină. Iar salvarea lui de la moarte sigură a fost credința în Iehova.

Dumitre, dacă ar fi numai atât ar merge totuși. Dar dacă nu ar fi și alte capitole, care puse față în față nu s-ar vedea chiar și prin Carpați privind!? Păi, pune tu față în față pe de-o parte dragostea de pământ, suferințele îndurate, privațiunea de libertate, bătăile, ce au generat constrângerile, peregrinările, ambiția, onoarea dumnealui. Pe de altă parte, capitolele cu devocările care la urma urmei atrag rușinea de partea autorului. Îți descrii părintele în public, chiar dacă așa ceva face toată lumea, chiar dacă le zici devocări, de pe loc în pas de front, pe stângul de obicei sau pe dreptul. Sau descrierea cu lux de amănunte a violurilor. Hai să-ți spun tot, stimate autor al acestei cărți rușinoase. Sau aceea cu potcoava înroșită și toată descrierea cu nașterea lui Emanoil. Îți spun alta, dezvăluiri despre Ion, fratele cum că, vezi doamne trebuia (după tine) să spui cum căra lemne din pădure în sat și în Jurilovca la dispoziția pădurarilor. Nu e frumos.

Și atunci hai să ne punem în postură de cititor. Ce concluzie trage el în final? Sau doamne ferește acel cititor să fie cunoscut de-al meu, de-al tău, de-al tuturor celorlalți frați. Ce ar spune, că tata a fost un descrieriat, că a fost un nebun, că a fost un om lipsit de cele mai elementare simțăminte, cu concepții animalice. Umbrind credința martorilor lui Iehova. Că sub masca pocăinței a comis acte antisociale. Și un fiu al lui, școlit până în înaltul cerului îi demască faptele. Și culmea, crede că a făcut bine! Stop!

Dumitre, stimate autor și frate. Te întreb și-ai pus vreodată aceste întrebări elementare pe care ți le pun eu acum? Ce va răspunde Dorina când îi vor spune cunoscuții: am citit așa și așa. Ce va răspunde Anica celor care îi vor spune? Ce va răspunde Măriuța cu povestea vinul roșu. Ce vor răspunde și cu ce obraz, când vor întreba copiii lor? Va fi o rușine, cu siguranță vor înroși obrazul lor. Vor pune capul în jos, le vor da lacrimile de rușine.

Și încă o întrebare, Dumitre. Oare ce îmi vor spune cunoscuții mei, dacă ferească Dumnezeu careva ar citi-o, despre tatăl meu, despre surorile mele. Sau dacă vor afla despre mine, despre isprăvile mele că am fost iehovist, că am făcut pentru așa ceva pușcărie? Când eu nu am spus la nimeni?! Sau dacă au mirosit ceva, eu nu am recunoscut nici în ruptul capului. Că acum, vezi doamne, tu să mă scoți în evidență, să îmi faci publicitate!

Dumitre, dacă cumva nu mă vei asculta și vei scrie contrar voinței mele totuși. Despre mine să nu sufli nimic. Nici că m-am născut din fasolea și recolta din anul '34, nici că am făcut pușcărie, nici că am fost iehovist, nimic. Doar eventual că m-am numit Vasile și că am plecat de acasă. Niciun comentariu. Era să uit. Dacă vrei tu să spui că te-ai născut din fasolea și porumbul sau recolta lui '50 sau '49 nu ai decât.

Dumitre, trebuie să ți-o spun și pe asta. Oare ce i-ar spune oamenii – enoriașii domnului părinte Eugen, dacă cineva i-ar citi cartea aceasta, cum o numești singur, tristă, lângă ușa noastră și care totuși spui că trebuie să existe? Eu spun că această carte **NU TREBUIE SĂ EXISTE!** Ajunge că am știut-o și o știm noi.

Dumitre, stimate autor dacă nu ai știut, și nu ai știut, îți spun eu: adevărul nu trebuie făcut public sau spus întotdeauna. Poate să-ți aducă numai dispreț.

Dumitre, dacă vrei să mai scrii cărți eu nu pot să îți interzic. Caută alte subiecte. Țara noastră este mare și frumoasă. Aș fi mândru cu tine.

Această carte o voi ține ascunsă, o voi duce la Ion, dacă nu i-ai trimis-o, iar după aceea, ți-o voi da eventual înapoi.

Stimate autor, te rog să citești sau recitești această scrisoare în limbajul literar, știi tu cum îi spune. Și, te rog să ții cont de ce scrie în tot conținutul ei.

Dumitre, era să uit a te întreba. Chiar din acele personalități din anturajul tău și cărora le-ai dat și oferit exemplare din cărți din cele două serii, cât am înțeles eu că ai editat până acum. Nu a observat niciunul ce am observat eu? *Păcat că nu mai există chiar deloc cenzură.*

Dumitre, tu nu vezi că în zilele noastre, după șase ani de schimbare de sistem și direcție de mers, nu se fac filme, nu se fac teatre, nu se scriu adevăruri despre trecut? Ziarele încă dau din colț în colț. Nu se fac dezvăluiri senzaționale!

Dumitre, vis-à-vis de această carte mi-ai cerut impresiile mele adăugând expresia „a la Dorina – 18 pagini”. Au ieșit mai multe. Iar dacă am lua în calcul stilul meu de scris față de al Dorinei am ajunge mult mai departe.

Această carte mie personal, citind-o, nu mi-a făcut niciun favor, nicio bucurie. Din contra mi-a afectat, chiar echilibrul sufletesc. Această carte prin conținutul ei mi-a deschis unele răni să zic așa, cu trecerea timpului vindecate. Această carte pe care intenționezi chiar să o faci în serie mare cu gândul că e bună, supără și mai mult.

Această carte este pentru mine a treia zguduire psihică. Prima a fost cu fratele Ion. Când după cinci ani vrând să fac dreptate între frați, pe care el nu voia să o înțeleagă (și nu vrea nici acum). Am spus lucrurilor pe față. Rezultatul? În afară de supărare nu am realizat nimic.

A două zguduire sufletească de proporții astronomice scrisoarea Dorinei cu declararea pe față a blestemului mămicuței voastre (Dumnezeu să o ierte și să o odihnească), asupra mea, asupra a doi oameni în esență. Clar că, să nu am copii!? ținut sub tăcere peste 40 de ani.

Este strigător la cer și mai sus, dacă s-ar putea spune și astfel. De atunci ne-am întâlnit de mai multe ori, dar nu mi-a spus nimic. Nu i s-a înmuiat, sau deschis inima, nici când a văzut că la casă noastră, voi ați avut acces fiind primiți cu drag. Eugen pe care l-am băgat și în servici. După aceea ai venit tu. Ai făcut vacanțe pe aici. Știi bine, îți plăteam bilet direct Târgu Mureș – Constanța și Dorinei i-am plătit direct Constanța accelerat cu locuri rezervate. Ție ți-am dat și bani pentru haine de sfârșit de facultate și altă dată. Am mers în Eforie, am vizitat-o la locul ei de muncă. Am fost la dumneaei amândoi. Nu ne-a spus nimic. Am vizitat fetele, am făcut fotografii cu ele, le-am dat bani de cheltuială și... am fost în Tuzla și...

Îmi pare extrem de rău că a murit și nu am mai avut prilejul să vorbim despre acest subiect sub ce formă și în fața cui a făcut, cui i-a plătit să facă așa ceva. Chiar cu ce am greșit eu așa de mult, eu care eram cu atâta frică de Dumnezeu, atât de îndoctrinat credinței, chiar dacă ea, credința, s-a numit Rugători la Iehova. Stă dovadă pușcăria făcută pe baza aceluia crez.

Dumitre, ai scris de blestemul asupra neamului, dar despre al meu nu ai suflat nimic (nici n-am știut, nici nu cred că a existat! Dorina avea doi ani când dumneavoastră ați plecat definitiv de la noi...N.A.). Ai scris despre mame vitrege. Pune față în față capitolul vostru cu situația mea. Cine a avut mame sau mamă vitregă? Alături de blestem vă spun încă două demne de mamă vitregă. Mi-a venit scrisoare în '53 din Mediaș să mă prezint la Turda la Școala medie de sticlărie. Unde mai specifică: „până la eventuala primire de bursă, trebuie asigurat de acasă unele cheltuieli”. Atunci mămica ta a spus: nu dau niciun leu. Eu am copii de crescut. Am fost bolnav, de fapt slăbit sub nivel. Am mers atunci la raze la plămâni în Babadag și nu am avut nimic la plămâni, dar am cheltuit 25 de lei și ăla a fost baiul. 15 lei razele și 10 lei am luat ceva de mâncare. A fost o ceartă mare, mare. Sigur dacă eram bolnav, nu se întâmpla nimic. Dar de-a lungul vieții eu nu am ținut cont și în special vis-à-vis de voi. Știi bine ai observat-o, ai simțit-o. Acum că am spus ce să fac, situația este de așa natură. M-ai provocat.

Dumitre, sunt în pragul anului 61 al vieții. Pe 14 august îi voi împlini. Cât voi mai avea nu se știe, dar repet, pentru mine nu au fost binevenite supărarea cu Ion, blestemul declarat și această carte. Vis-à-vis de situația pe care o am, faptul că bătrânețea este pe noi, iar noi suntem doar doi și faptul că din nefericire sunt cardiac.

Știu că nu te-ai gândit pentru nimic în lume ca eu să văd în felul acesta. Dar aceste comentarii le merită această carte și în final vei înțelege sensul aceluia cuvânt al domnului Victor Surdu – dezinteresat. Și totuși nu înțeleg de ce a sponsorizat?!